

NYBORG VOLDSPILS HISTORIE ÅR FOR ÅR

Redaktion: Kaj og Tove Bonde

(Eventuelle tilføjelser eller ændringer kan sendes til: bonde.kato@mail.dk)

1943

1943

”SOMMER I TYROL”

LYSTSPIL AF OSKAR BLUMENTHAL OG GUSTAV KADELBURG

KOMPONIST: RALPH BENATZKY

SANGE: ROBERT GILBERT

På Nyborg Vold var der følgende instruktører i 1943:

Sceneinstruktør: Gunnar Pedersen

Musikalsk indstudering: Købmand Søren Hansen

Sanginstruktører: Organist Ejev. Jensen og realskolelærer Johs. Aagaard

Balletinstruktrice: Edith Palludan

Orkester: Det udvidede ”Military Band”

Kapelmester: Skjerning

Scenograf: Daniel Rasmussen

På grund af krigen var regimentsmusikken fra Randers forflyttet til Nyborg, og ”The Military Band” var et kærkomment og kompetent ensemble. De kastede sig ud i uhæmmet spilleglæde, der smittede af på de agerende, og musikken fik med tiden en mere og mere ”tyrolsk” klang.

Et par uger efter gik ”Die Bundeskapelle” under jorden!

HANDLING:

Det er højsæson i "Den hvide hest". Turisterne kommer, men må vente på regningen, som Leopold kommer med i sit eget tempo ("Ja, ja nu kommer jeg") Leopold er blevet forelsket i sin chef, værtinden på den hvide hest, Josepha. Hun er imidlertid forelsket i Dr. Siedler, en advokat fra Berlin. Han er dog ikke med båden, men det er fabrikant Julius Møller fra København og hans datter Annelise. Møller er i gang med en dødelig retssag mod Sülzheimer, en fabrikant, der laver underbeklædning med lufthuller til at knappe i ryggen. Møllers knapper foran! Dr. Siedler, Sülzheimers advokat, forelsker sig i Julius Møllers datter Annelise.

Leopold erklærer sin kærlighed overfor Josepha, men det koster ham jobbet. Inden han rejser, synger han om sin kærlighed til hende. ("Rigdom har jeg ej"). En ny gæst ankommer til hotellet, Sigismund Sülzheimer, søn af fabrikant Sülzheimer ("Man kan vel ikke gøre for at man har charme").

Samtidig ankommer en professor Hinzemann og dennes datter Clara. Sigismund får et godt øje til Clara.

Under en bjergvandring møder Julius Møller Dr. Siedler, og de lægger en plan: Annelise skal giftes med Sigismund, så kan de to konkurrenter slås sammen og sagen er ude af verden! Voila!

På den "Hvide Hest" får Leopold besked om, at kejseren, Franz Joseph, kommer til hotellet. Josepha kan ikke klare det uden Leopold, og hun skynder sig at genansætte ham. (Franz Joseph sidste kejser i Østrig Ungarn, dør 1916.)

Josepha beder kejseren skrive i sin poesibog ("Livet er nu engang så"), hvilket får hende til at se på livet på en anden måde. (Lidt à la: Kan man ikke få den man elsker, må man elske den man får).

Leopold kommer for at få skrevet i sin skudsmålsbog, men Josepha vil ikke lade ham gå, før han har læst, hvad der står: "Opsagt på grund af indblanding i mine personlige forhold, men engageret på livstid som ægtemand!"

Stykket slutter med kys mellem tre forelskede par:
Sigismund og Clara / Siedler og Annelise / og Leopold og Josepha

ROLLELISTE: (ufuldstændig)

Leopold: Cand. mag. Hugo Worsaa Petersen

Josepha: Frøken Christensen

Ungtjener Mici: Henning Nielsen

Buksefabrikant Møller: Fængselslærer C.R. Nielsen

Kejser Franz Joseph: Trafikkontrollør Jørgensen

m.fl.

LØST OG FAST OM FORESTILLINGEN:

Stykket havde premiere den 8. november 1930 im Grossen Schauspielhaus i Berlin.

Benatzky skrev faktisk rollen som Leopold til den danske skuespiller Max

Hansen, der kom til at spille rollen mere end 3000 gange. Men fra 1933 fik han forbud mod at optræde i Tyskland, da han havde skrevet en smædevisе om nazisterne.

Fængselslærer C. R. Nielsen fortæller om forestillingen i Nyborg:

Det var ufredstider, da Gunnar Pedersen i 1943 indledte sin berømmelige instruktørvirksomhed med en strålende opsætning af "Sommer i Tyrol". Mørke og utryghed hvilede over landet, det trak op til et opgør med besættelsesmagten! Var sommerspillet mon udtryk for sorgløshed, galgenhumor, trang til glemsel og opmuntring?

Mon det ikke var det eneste sted i det krigshærgede Europa, at ikke en eneste luftalarm forstyrrede forestillingerne? Vi fik højest et tordenvejr!

Nyborg Avis skrev d. 5. august 1943:

Endnu en gang må det indtrængende henstilles til publikum at møde i god tid, idet friluftsspillet af hensyn til mørklægning skal begynde aldeles præcis. Skuespillet begynder kl. 19.15 præcis, men ouverturen begynder allerede kl. 19.00

Helt uden dramatiske episoder forløb voldspillet dog ikke:

Tyske soldater lige ankommet fra østfronten ville tvinge sig adgang til den allerede fyldte tilskuerplads. "Das ist ja eine deutsche Operette!"

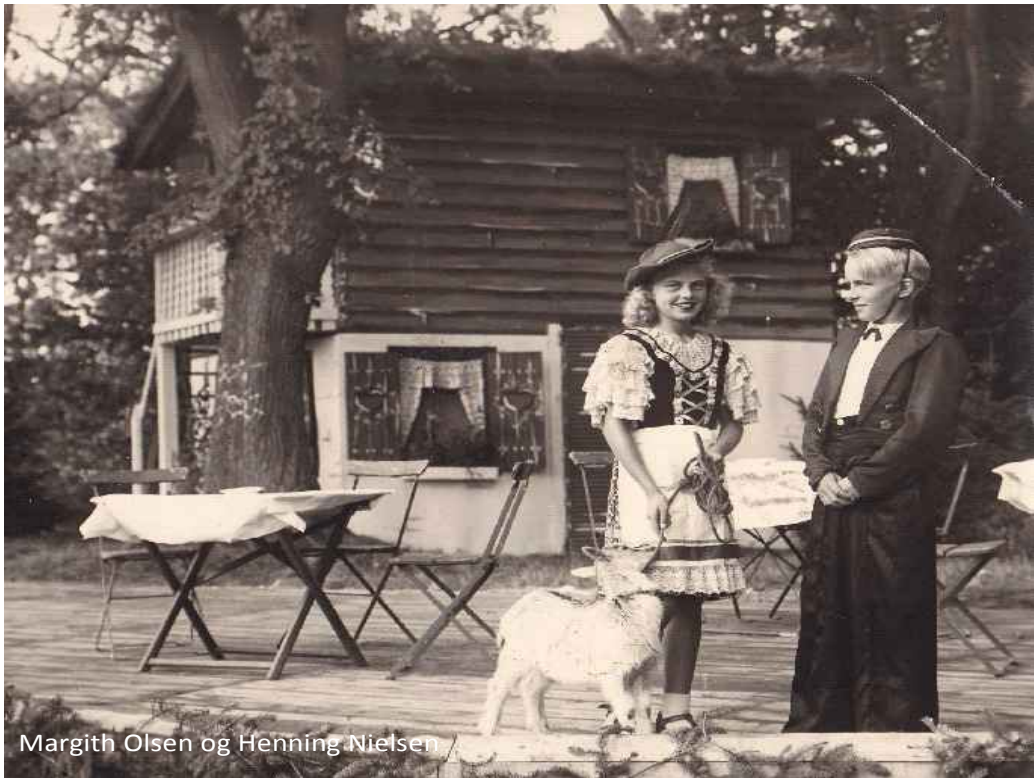
En kontrollør var nær blevet slagtet med en bajonet.

Sådan var vilkårene dengang!

"Sommer i Tyrol" blev også spillet i 1965, 1980, 1996 og 2012

Voldens første Leopold: H. Vorsaa Petersen
Voldens første Josepha: Frøken Christensen

Margith Olsen og Henning Nielsen

1943

Hugo Worsaa Petersen var den første Leopold på Nyborg Vold.

Kejser Franz Joseph: trafikkontrollør Jørgensen

